Suomen Autopurkamoliitto Ry:n lausunto valtioneuvoston jatkokirjelmästä Suomen kannaksi ns. ajoneuvojen kiertotalousasetuksesta (U 72/2023)

Eduskunnan ympäristövaliokunta 5.6.2025

Ilkka Koponen
Järjestöjohtaja



SUOMEN
AUTOPURKAMOLIITTO ry

Purkamoteollisuus numeroilla

SUOMEN AUTOPURKAMOLIITTO ry

Noin 110-120 kpl
purkamoa koko maassa

noin 100 milj. euroa
liikevaihtoa

75-80 000 kpl/v
romutettua ajoneuvoa, **vain 20 000 purkamoille**

22,5 vuotta
Romutettujen autojen keski-ikä JA kasvaa!

v. 1998
perustettu Suomen Autopurkamoliitto ry

Suhteellisesti huima kasvupotentiaali, jopa 0,5 mrd.€

N. 2,5 - 3 %
Uudelleen-käytetyt osat
vrt.Ruotsi 14 %, USA 11 %/koriosat yli 20 %

- 75 % CO2
Uudelleenkäytetty osa vs. uusi

51 + 10 kpl
jäsenpurkamoa ja kannatusjäsentä

14 maata
Kattojärjestö EGARA ssa, Jäsenistö laajenemassa

0 kpl
Alan suuryrityksiä tai pörssiyrityksiä

- Ruotsissa purkamoiden liikevaihto on noin 700 milj. euroa, purkamoita noin 150-200 kpl.

Yleisesti

- EU:n romuajoneuvojen kiertotalouden sääntelyuudistus on **hyvä ja tarpeellinen**, modernisoi käsittelyketjua ja yhdenmukaistaa toimintaa EU-tasolla.

- Uudistus edellyttää **kansallisen toimintamallin modernisointia Suomessa**

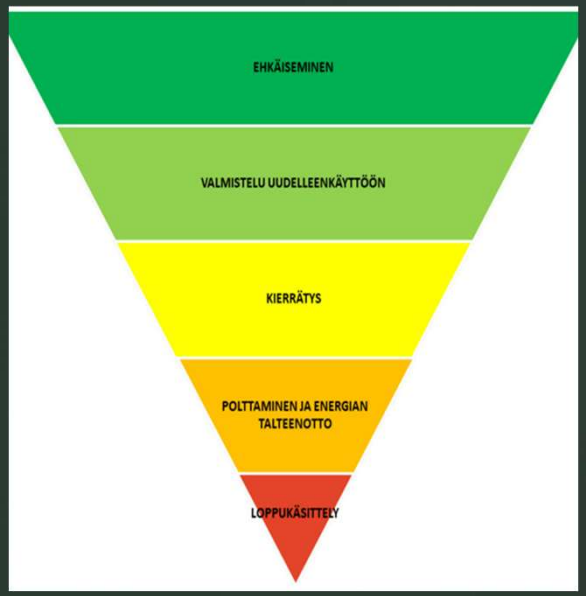
- Edellyttää viranomaistoiminnan kehittämistä ja **valvonnan fokusointia** ongelmakohtiin

- Ajovoima-akkujen **uudelleenkäyttöä ei saa** vaarantaa eriyttämällä niiden sääntelyä ELV-asetuksen ulkopuolelle

- Riskinä, velvoitepurkamisen ja eräiden osien uudelleenkäyttökieltojen osalta kiertotalouden tehokkuuden menetykset

ELV-asetus haastaa uudistamaan nykyiset toimintamallit

- Romuajoneuvojen kierrätys ei Suomessa tällä hetkellä toimi kaikilta osin jätehierarkian mukaisesti eikä siten riitä vastaamaan suoraan tulevan ELV-asetuksen ja maan hallituksen kiertotaloustavoitteisiin
- Ajoneuvojen osien uudelleenkäyttöaste on erittäin alhainen (n. 2-3 %)
- Romutettavista ajoneuvoista vain n. 20 % kulkee laillistetun autopurkamon kautta
  - Merkittävä osa päätyy luvanvaraisen toiminnan ulkopuolelle, vientiin tai suoraan murskattavaksi ilman uudelleenkäyttöpotentiaalin arviota



Ajovoima-akkujen uudelleenkäyttö ei saa vaarantua

Romuajoneuvoista irrotetut akut ja paristot

”Valtioneuvosto tukee ehdotettua muutosta, ettei romuajoneuvoista irrotettuihin akkuihin sovellettaisi asetusehdotuksen linjausta, jonka mukaan romuajoneuvoista irrotettuja uudelleenkäyttöön, uudelleenvalmistukseen ja kunnostukseen sopivia osia ei pidettäisi jätteenä. Valtioneuvosto pitää perusteltuna, että romuajoneuvoista irrotettuihin akkuihin sovellettaisiin akkuasetusta.”

Autopurkamoliitto edellyttää muutettavaksi ehdotettua Suomen kantaa ajovoima-akkujen osalta

- Ehdotus ei edistä *maan hallituksen kiertotaloustavoitteita*, johtaa ongelmiin ja mahdollistaa harmaata taloutta.
- Johtaisi tilanteeseen, jossa:
  - Autopurkamot (ATF) eivät voi käsitellä, testata tai osoittaa akkuja uudelleenkäyttöön
  - Akut tulisi luovuttaa tuottajalle tai tämän edustajalle
  - Akkuja tulisi pahimmillaan kuljettaa yksitellen (testaamaton = vaurioitunut?) tuottajavastuussa olevan tahon osoittamaan paikkaan tämän kustannuksella
  - Ajovoima-akun käsittely poikkeaisi romuajoneuvon muusta kiertotaloussääntelystä ja menettelystä
  - Uudelleenkäytön vaikeutuessa nostaisi vakuutusyhtiöiden ja autoilijoiden korjauskustannuksia
  - Lisäisi riskiä myyntitoiminnalle luvanvaraisten purkamoiden ulkopuolella
  - Linja olisi myös ristiriidassa ELV-asetuksen uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteiden kanssa

Markkinaehtoinen kiertotalous on välttämätön lähtökohta ELV-asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi

Markkinoiden toimivuuden tärkeyttä korostaa autoteollisuuden puolelta autopurkamoteollisuuden toimintaedellytyksiin ja kuluttajien toimintaa ohjannut ns. **romutuskartellitapaus** https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_881).

- Asetustaso yhdenmukaistaa sääntelyä ja tukee markkinaehtoisten mallien rakentumista
  - Vaikkakin supistaa kansallista liikkumatilaa
- Ajoneuvojen kiertotalouden osapuolten epäsuhtaisten resurssien vuoksi viranomaisvalvonnan (ympäristö, kilpailu, markkina) on oltava yhdenmukaista, toimivaa ja tehokasta
- Tuottajavastuujärjestelmä on eräänlainen monopolimalli, johon kohdistettava läpinäkyvyyden ja tasapuolisuuden vaatimuksia
- Valvontaan (ympäristö, kilpailu) kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota. Valvonnan tulee painottua luvanvaraisen toiminnan ulkopuolella oleviin toimijoihin ja olla riskiperusteista, jotta pienenevät julkiset resurssit riittävät jatkossakin